

Ľadové zbrane Test

Text a foto Ján Zatkó

Hintere Tormauer, oblasť Blue Box, cestu Deep Blue, WI 4 lezie Miro Janotka a Milan Valachovič.

Už dlhšiu dobu som hľadal aktuálny test zbraní na lezenie ľadov. Je pravda, že globálne otepľovanie ľadovému lezeniu nepraje a aj to, že zimné lezenie je šport náročný na čas, skúsenosti, kondičku, financie a čoja viemčo ešte. Ale lezec, ktorý zažil romantiku lezenia v ľade, v zime nebude vždy spokojný zavretý na bouldrovke. A ak chrobáček vrta, posledná lezecká diashov, či film ešte viac namotivovala a ľadové zbrane doma zatiaľ nemáte (alebo si tie vaše už svoje odsľúžili) je načas poobzerať sa po nových. Ale kto poradí?

Každý výrobca chváli svoje, a čo je horšie, každý lezec často tiež chváli svoje zbrane, lebo si na ne zvykol, aj keď iné zvyčajne ani nepozná. Odkiaľ by ich aj poznal? Ľadových lezcov je pomerne málo a pre nich sa neoplatí robiť demo testovačky, ako to býva zvykom napríklad u pretekárskych a rekreačných lyžiach. Na rôznych diskusných fórach sa občas nájde aj rozumná informácia, ale je to skôr výnimka. Takže, čo sa dá robiť, ak chcem test, musím ho urobiť. No sám to určite nezvládnem, hlavne nie objektívne. Oslovil som teda ochotných ľadových lezcov a dočasne z nich urobil testerov ľadových zbraní. A samozrejme lokálnych distribútorov, ktorí v rámci možnosti ochotne poskytnú cepiny zo svojej ponuky, aby bolo čo porovnávať. Takže ak sa striktné držíte starého lezeckého príslovia: „Čo nemám, to nepotrebujem“, ďalej nečítajte. Ak naopak chcete v ľade poriešiť aj ťažšie veci ako doteraz, alebo sa menšie trápiť, keď vývoj ide dopredu, oplatí sa pokračovať.

Hintere Tormäuer

Je až príliš teplé januárové ráno. Parkujeme, ako už tradične, na malom parkovisku pri osade Erlauf, pri vstupe do rakúskej ľadovej arény Hintere Tormäuer. Narychlo sa obliekame, obúvame do skeletových topánok, ešte ranný čajík a ide sa. Vlastne ešte nie, chlapi. Vaše staré ľadové zbrane, cepiny, čakany, hokejky, či ako to všetko voláme, nechajte v aute. Namiesto nich si každý vyberie pár kúskov nových ľadových zbraní, ktoré ideme testovať. Poniektorí smutne odkladajú vlastné cepiny do auta a „neozbrojení“ si vyberáme náradie z testovanej ponuky. Dnes treba vyberať lezecké ciele s rezervou, pretože všetci budeme liezť so zbraňami, na ktoré nie sme zvyknutí.

Teplé počasie nikoho z nás neteší. Stiepanie ľadu hrotmi by sme lepšie otestovali na premrznutom krehkom materiáli. V mákkom drží všetko lepšie. Naposledy sme tu boli pred dvoma týždňami a to mrzlo až prašalo. Volíme taktiku „každá dĺžka iná zbraň“. Začíname v oblasti Blue Box a s Tomášom naliezame do trojdižkovej Blue Steel za WI 5-. Na druhom štande doberajúc spolezka sledujem, ako vedľa našej druhej dvojky, ktorá lezie cestu Deep Blue za WI 4, si to nejaký odvážny Maďar šinie opačným smerom dolu ľadom, dolu hlavou. Na prvý pohľad to nevyzerá dobre, ale je celý, aj jeho posledná zavretaná skrutka vydrží. Jeho cepin ostal zapichnutý tesne pod výlezom cesty, asi 5 m nad posledným istením. Dobrá vec v horách tie pútko na zbraniach, aj prsný úväz. Len škoda, že ich nemá. Ale o lezení tento článok vlastne nemá byť, tak ďalšie chruckavé ľadové zážitky vynechávam.

zainvestovať trochu viac. V cene nie je pútko. Voliteľne sa dá dokúpiť rýchlochupinacie pútko Freestyle, ktoré obopína zápästie aj dlaň (keďže nebolo k dispozícii, netestovali sme ho). Štandardne so spodným hákom – gripom, ktorý neumožňuje istiť aj rukoväťou. Predáva sa tiež model Awax Freestyle s pútkami Freestyle a horskejší i ľahší model Awax bez spodného háku a s pútkami, žiaľ, bez možnosti rýchlochupinania, s upevnením v ťažisku hlavy s pomocným upevnením na rukoväti. Vhodný na dlhé horské túry alpského charakteru

- ✔ dobré vyváženie, výborne sa zasekáva
- ✘ chýbajúce pútko, rukoväť iba čiastočne pogumovaná dostatočne neizoluje

CASSIN X-Alp, X-Ice a X-Dry

Inovatívny modelový rad veľmi podobných cepinov firmy Cassin, ktoré vychádzajú zo spoločnej koncepcie a líšia sa účelom použitia. Vidieť snahu výrobcu robiť univerzálne veci, čo pri špeciálnom použití nemusi byť výhodou. Spoločná pre nich je nízka hmotnosť, výborná manipulovateľnosť, výborný hrot, ktorý ide výborne do aj z ľadu. Majú systém takmer identických, navzájom vymeniteľných hrotov a podobne vymeniteľných rukovätí, ktorý umožňuje prispôbiť tento cepin aktuálnym potrebám lezca. Hrot a lopatka/kladivo tvoria jeden funkčný celok, čo zvyšuje náklady na ich výmenu.

X-Alp – určený do hôr, klasické ľady a mixy. V cene je pútko bez možnosti rýchlochupinania, upevnené v ťažisku hlavy s pomocným upevnením na rukoväti. Dobrá rukoväť s bodcom. Bez spodného háku (iba krátky výčnelok) je vhodný na istenie vo firme a snehu rukoväťou, nevhodný na dlhšie visy. Dodáva sa s lopatkou, alebo kladivom, ktoré by pre hory mohlo byť viac prispôbené na prácu so skobami.

- ✔ výborný hrot, ide do aj z ľadu
- ✔ pevné pútko bez rýchlochupinania, kladivová nášada, rukoväť má pomerne malé trenie

X-Ice – určený na klasické, aj extrémne ľady. Má viac prehnutú nášadu ako X-Alp, zúbkovanie na začiatku bodca vynechané, aby sa dalo na cepin zavesiť v skale. Rukoväť s trochu krátkym ozubeným spodným hákom. Pútko bez rýchlochupinania v tejto triede zbrani už chýba. Dodáva sa s pútkom, podobným ako model X-Alp, ktoré sa vyvíjka teoreticky dvíhnutím ruky bez pomoci druhej ruky. Funguje to v položenom ľade, horšie v kolmoe a previsnutom teréne. S lepším pútkom by tento cepin získal určite lepšie hodnotenie.

- ✔ výborný hrot, ide do aj z ľadu
- ✔ pevné pútko bez rýchlochupinania, krátky grip

Severná stena Hrubô, na štande Tomáš Hanzlík.
Foto Ján Zatkô.

X-Dry – špičkový cepin určený na drytooling aj pretekové lezenie. Hrot je ešte viac prispôbený visom v skale, ozubený aj zhora. Navyše má na rukoväti dva tvarované úchopy. Rukoväť nad horným úchopom je potiahnutá protišmykovým materiálom typu „šmírglového papiera“ pre zabezpečenie dobrého trenia bez zvyšovania

robnosti a hmotnosti. Dodáva sa bez pútko. Tento cepin ma osobne najviac prekvapil, aj keď na prvý pohľad pôsobil dosť nenápadne. Spodný ozubený hák sa zdal na zavesenie krátky a bol akurát, protišmykový materiál držal výborne, hrot absolútne bez chyby. Pri lezení ľadov mi na ňom vadilo ozubenie hrotu zhora, ktoré sa používa pri drytoolingu, pretože pri vŕtaní skrutky v ťažkom ľade, keď vám „nateká“, nebolo možné prehodiť jedno lano cez zatiaľ cepin a tak sa „priistiť“ a samozrejme pútko, ale to je veľmi diskutabilné a pripúšťam, že pri lezení extrémnych ciest ho netreba.

- ✔ výborný hrot, ide do aj z ľadu, výborne vyváženie, nízka hmotnosť, výborný horný úchop
- ✘ menej vhodný do hôr

DMM Rebel

Na pohľad prepracovaná a kvalitná zbraň. Moderná rukoväť s integrovanou hlavou kovaná za horúca pri vysokom tlaku z jedného kusu materiálu zabezpečuje požadované vyváženie, malú hmotnosť, mimoriadnu pevnosť a spoľahlivosť. S integrovaným okom na uchytienie popruhu cez karabinku, osobitne tvarovanú pre pravú a ľavú ruku. Okrem spodného gripu zakončeného vhodným ozubením, je na rukoväti ďalší regulovateľný grip, ktorý umožňuje viac variantov uchytienia a prispôbenie veľkosti ruky. Vyšší úchop je trochu nepohodlný, lebo tvarovaná rúčka sa tam zužuje. Technológiou kovania za horúca je vyrobená aj ľahšia rukoväť typu B, ktorú je možné dokúpiť. Hrot ide do ľadu po prvom zaseknutí výborne a bez štiepenia.

- ✔ dobre vyvážení, dobre tvarovaná rukoväť, spodný grip je v mieste dotyku s ľadom osadený zubami, ktoré pomáhajú fixovaniu zbrane
- ✘ nepresný pri záseku, horšia manipulácia s rýchlochupinacím pútkom – treba si zvyknúť, krátky grip nezabrání otľčeniu hánok v ľahšom ľade

